

VESZPRÉMVÁRMEGYE

FÜGGETLEN POLITIKAI LAP.

Előfizetési ár:

Egész évre — 12 korona. Negyed évre — 3 korona.
Fél évre — 6 " Egyes szám — 24 fillér.
Közölgő jegyzék, egész évi előfizetésnél kedvezményesen
10 korvaért kapják a lapot. — Nyitlérét peti sora 40 fillér.

Felolós szerkesztő:

Horváth Rezső dr.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Veszprém, Virág Benedek-utca 2
Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal és Fejér Ferenő könyvkeres-
kedése, Szabadság-tér 3. szám. — Kéziratokat nem adunk vissza.
Hirdetéseket és hirdetőket beszállt díja 3 korona. Felülszövegek, újsá-
gnyolcok, képművek, kártyák sora 20 fillér. — Telefon 64.

Nemzetiségi kérdés.

Írta: dr. Rupert Rezső.

A nemzetiségi kérdés az a hadállás, mely mögül azok, akiknek érdeke, hogy Magyarország osztiályuralmi régi rendje fennmaradjon, a hazaért való aggodalom nevében védekeznek az ellen a megújodás ellen, melynek eredményeképpen a hazafiak más része és pedig nagyobb, mesazebblátó része egy erős, fejlődéskepes új Magyarországot remél. Oly Magyarországot, melyben tisztább lesz a közélet, erősebb a szabadság és az igazság, becsületesebb az egyenlőség, őszintebb és nem a hatalmon levő osztályok kegyelől függő s ép azért időnként felmondható a testvériség. Oly Magyarországot, melyben több lesz a boldog-magyar, melynek földjén nemcsak azok szeretnek élni, majd, a kiknek eddig jó dolguk volt.

Természetes, hogy akiket a reform az operáció fájdalmaival érint, felszisszennek.

A polgári és embereszmé azonban megért már annyira, hogy tekintélye ellen, aki ügyének sikerét veszélyeztetni nem akarja, nyiltan támadni nem mer.

Nem meri mondani: nekem az új rend nem kell, mert a régi patriarchalis rend jobb volt, számomra mássokkal szemben — kiket Isten velem egyrangú teremtményeinek el nem ismerék — előnyöket biztosított oly címekek — sógorság, protekció, hatalmi pressió, — melyeket az áhitott új rend — csudálatoskép — polgári jogok, közéleti szereplés s jóléthez való jogcím alapjául elismerni nem akar, hanem ehelyett a minden jelzőtől ment Embert, az emberközi egyenlőséget, a polgárszabadság általánosságát, népuralmat és a munka, szorgalom, képesség, egyéni érdem és kiválóság stb. igen kellemetlenül hangzó fogalmait emlegeti mint olyanokat, melyekre az állam a maga jövődjét, népének boldogságát alapítani akarja. Mindez bizony rossz auspicium azokra nézve, kik hatalmukat szilárdabb bázisra, mint vesztegetésekre egy nem tiszta közélet visszaéléseire alapítani nem tudják.

Jönnek hát a mumussal, falra festik a nemzetiségi veszély rémét, jósolják a magyar hegemonia napjának leáldozását.

Nem veszik észre, hogy a nemzet pár év alatt hirtelen nagykorúvá lett, gyermek-

módjára mumussal rémitgetni többé nem lehet.

A legelső magyar ember, a király és legnagyobb államférfiaink — mindannyi hazáfféltő magyar, — egyik sem félti a jogkiszélesítés demokratikus reformjától, mert az ami egyuttal közéletünk tisztaságát jelenti, a magyar nemzet hegemoniáját.

Nem féltik mások sem, mindannyian magyarok és pedig milliók olyanok, akik a mai rendnek is teljes jogu polgárai.

Nincs is rá okuk. A nemzetiségi kérdés nem a holnap, hanem a mult és a ma kérdése csak. A ma kérdése főleg; de 1914. július végétől, mikor a szuronyok élére került, nem a parlamentek, hanem a csataterék kérdése lett.

Itt fog eldőlni ezeréves létünk s az idők végéig számított jövőnk vitátlansága, melyet eddig is nem a hazánkban élő nemzetiségek, hanem inkább velünk szomszédos államrokonaink vágyai veszélyeztettek. Ezeknek uszítása táplálta egyedül a magyar föld nemzetiségeinek, dicseretükre — sikerrel csak kis rétegüknek államellenes törekvéseit. És bár szinte szabad volt a vásár az igazgatás terén, mert a kormányok a magyarság erőnyilvánulásainak ellensúlyozását sokszor a nemzetiségeknél keresték s ezért velük esinján bántak, a nemzetiségek tömege mégis hű maradt a magyar államhoz s velünk vállvetve állta és állja azt a küzdelmet, mely részünkről mindenért folyik inkább, mint hazánk földjének szétdarabolásáért.

Ezért csak ellenségeink harcolnak!

Ha győznének, lenne csak vége a magyar hegemoniának és vége lenne akár akarjuk, akár nem. Ha azonban ők maradnak — mint látszik — a küzdelem porondján, nincs többé hatalom, mely a magyar hegemoniát veszélyeztesse. A levert Oroszország és Románia, az elvérzett Szerbia, hogy lehetnének elég erősek arra, hogy befolyást gyakorolva nemzetiségeinkre, megtörjék a magyar hatalmat, mikor az nekik erejük teljességének birtokában nem sikerült? Ha nem volt hatalmuk elég vonzó arra, hogy ellenünk fanatizálja idegen ajku honfitársainkat, mindig a tömeget értem, mely rossz napjainkban is hűséggel állt meg a haza és király oldalán, hogyan lehet csak gondolni is arra, hogy bármelyik földresujtott hatalom, kedvéért kívátni akarjon bármelyik nemzetiségünk annak az ál-

lamnak boldogító közösségéből, mely dicsőséges diadalokkal bizonyította be, hogy elpusztulni nem tud és nem akar! A babéros győzők, legyenek bár idegen ajku magyarok, nem fogják keresni, azt a dicsőséget, hogy magukat egy megalázott, tekintélyét, hatalmát, jövőjét veszítő nép szolcarius rokonainak vallják, melyet ők maguk is segítettek levern. E téren szerzett érdemeiket nem fogják könnyelműen feladni.

Dicsőségünkben kérnek inkább majd részt s ezért nem is lesz érdekük, hogy az államhűség ellen, melyhez minden érdemük tapad, támadjanak. Annál kevésbé fog ez eszükbe jutni, mert kifelé elvesztve minden támaszukat, törekvéseik céltalansága felől — szemben állva egyrészt a király, másrészt a német és magyar nép közössé vált érdekeivel — eleve biztosak lehetnek.

Aztán ki hiszi azt, hogy ellenünk korbaécsolt fajrokonaink, kiknek lelkét hosszú századokig fogja megúlni ábrándjaiknak vérszaga, hogy egyszer eszükbe jutott "testvéreiket fejszabadítani" s értük hiába elvérezni, nem fognak gyűlölettel és iszonyattal visszaemlékezni — talán örökre arra, hogy őket testvéreiknek nagy része szuronynyal várta a határokon? Meg fog szünni minden szolidaritás, melyet eddig létezőnek hitték s minden idegen világból kiközösített nemzetiségeknek érezni fogják majd, hogy a magyar földön kívül nincsen számukra hely, hogy a legszebb, a legdicsőbb az, ha ők is magyarnak vallják magukat. A győzelmes magyarság hatalmának, szabadságának, kulturájának varázsa kell, hogy meghozza végre, hogy pár évtized mulva szívében, nyelvében magyarrá legyen mindenki, aki a magyar földön él. Egyik nemzetiség jobban, mint a másik fog tüntetni magyarságával, hiszen csak úgy juthat nekik is dicsőségünkben, világhatalmi nagyságunkból megfelelő rész. Lesznek ők még szépesi szászok!

De előbb győznünk kell! Ezért mondom, hogy a nemzetiségi kérdés a ma és nem a holnap kérdése és ma is csak a csataterék!

A győzelmes holnapnak más kérdései lesznek! A levert irredenta nem azért halt meg, hogy — elvesztve minden talaját — mindjárt élni kezdjen. Hanem majd élni, föltámadni kezdenek azok a törekvések,

"PAX"

Anticotin-

HYGIENIKUS SZIVARKAHÜVELYEK!

Sajnálattal tudatjuk a T. cigarettázó urakkal, hogy mindenemű anyag roppant megdrágultán folytán, kénytelenek voltunk a hüvely dobozának árát egy harmaddal felemelni.

I KÖNYVECSKE (sodorni való) „PAX” CIGARETTAPAPIR ÁRA 20 FILLÉR. PÁLYÁLAT.

melyeknek magját vérrel öntözte meg az, aki azokat a magáénak tekinti: a nép!

Tudni akarja miért szenvedett, látni akarja majd szenvedéseinek jól megérdemelt jutalmát. Akarni fogja, hogy saját sorsát maga intézze, boldogságának, szerencséjének kovácsa maga legyen. A vérdídot egynélsege után nem fog beleegyezni abba, hogy jogai is ne legyenek egyenlők, hogy lehessenek olyanok, akiknek helyzete kiváltságos legyen — milliók rovására.

A népuralom, a demokrácia, lesz a jövő uralkodó planétája, nem pedig a nemzetiségi kérdés.

Es ettől aztán már nincs miért félnünk! Nincs, mert az a demokrácia, melynek megvalósításáról szó lehet, szó lehet olyan népnek, mely hivatottságánál fogva világhatalmi jelentőségre emelkedett s lába alatt olyan föld van, mely a gazdagság, jólét és fejlődés kimeríthetetlen lehetőségeit és kincsét tárhatja rejtje magában: annál a népnél nem az a demokrácia lesz a cél, hogy mindenki rongyos nadrágban járjon, hanem az, hogy mindenki, aki megérdemli, a jólétnek — a tulajdonjog szentségének megőrzése mellett — minden kulturális és anyagi feltételeit megszerezhesse s kiirtván a kizsákmányolók és kizsákmányoltak közti megkülönböztetést minden okát, az egész nemzet a társadalomközi szeretet kapcsait között egyesíthesse.

Nemzeti létünk alapja biztos: hogy állam vagyunk és maradunk s nemzetközi önállóságunk is mielőbb teljes lesz, eldöntve már! Ami hiányzik ehhez, annak igéretföldjét látjuk már, feléje minden magyar együtt-lőr; csak belső berendezkedésünk kérdései problémák még. Szociális fejlődésünk utja bizonytalan. Minden attól függ, hogy sikerül majd az arra hivatottaknak a nemzet lelkét ezekben a kérdésekben is harmóniába hozni. És e tekintetben éppen nem a nyelvi kérdések lesznek a döntők. Magyar és magyar közt is lesznek ellentétek s a parlamenti hegemonia kérdése majd mindig inkább függ a belső társadalmi mozgalmakkal járó pártalakulásoktól, mint a magyar és nemzetiségi elem számarányától.

Ha pedig a nemzetiségek, mint a magyar nemzet ellenségei tömörülnek pártokba, az egymásközötti viszálykodásunk abbanhagyására fog kényszeríteni bennünket, kik mégis csak többet vagyunk s akkor sem lesz baj. Ezért is fontos, hogy most minden jogos igényt kielégítsünk s ne maradjon egyéb feladatunk, mint összetartani azok ellen, akik nemzeti létünk ellen esetleg támadni akarnak.

Ha a népet saját bajainak orvoslása foglalná el s oszlaná politikai pártokra, ezek a pártok is fanatizmusukban csak úgy, mint hatalmi érdekből a régi rend emberei, a szomszédban, a nemzetiségeknek keresnének szövetséget, mert a nép, vagy osztályuralom módszere eb-

ben — a történelem tanúsága szerint — mindig közös volt. Akkor pedig a magyar hegemoniát nem a nemzetiségek döntenék meg, hanem elégedetlenségüktől s szenvedélyeiktől elragadva és elvakítva a magyar nemzet hűséges fiai maguk.

Ne találjon az utcán bennünket ez a veszedelem, ettől vérszemet kapnának újra az elszunnyadt nemzetiségi aspirációk, hanem bent a népparlamentben, hol a vetélkedés már ném folyik majd ember, — hanem csak nemzetjogokért, államérendéért.

Akármit legyen aztán, a király és a magyar nép elég erős lesz visszaverni minden támadást, mely a trón és haza erőspnek és biztosnak kipróbált fundamentumát — a magyar hegemoniát — bántani akarja.

Az agitátorok ellen ott van a büntető kódex, csak érvényesítését nem kell akadályozni, mint eddig, — párhatalmi szempontokból.

De egyelőre meg kell kísérelnünk a jogkiterjesztést még a nemzetiségek javára is, mert ezzel a színmagyar elem igényei is kapcsolatosak s együtt kell haladnunk a vérhűségben most velünk levő s ezzel az államfegyelmet világosan és legbizlatóbb módon tanúsító nemzetiségekkel: ha lehet!

És ha nem: akkor majd jön az abszolútizmus, de ez az abszolútizmus magyar lesz, a magyar királynak és magyar nemzetnek: a magyar államnak igazságos, erkölcsi alapon, igazán szent egoizmuson nyugvó uralma azon a földön, melyet ezer évnél több, hogy Magyarországának hívják, hogy igaza legyen Senecának, aki szerint: „Az állam legdicsebb formája az, melyben a szabadság teljességéből nem hiányzik más: csak az elpusztulás szabadalma”.

Mit féltek kicsinyhitűek?

A politikai helyzet.

Akik a politikai viszonyokat higgadtan és a közérdek szempontjából itélik meg, nem csekély bosszúsággal látják a régi rendszer híveinek szünetlen ingerkedését és gúncvetéseit. Ez a magartás nem veszélyesebb, de nem is kevesebb hatalmas a Wekerle-kormányra nevezve, mint a dolgos ember körül alkalmatlanokdó légy, melyet minduntalan el kell hessegetnie. A Wekerle-kormánynak pedig rendkívüli dolga van: előkészíteni a közigazgatási és pénzügyi jövőt, megalapozni és irányítani a demokratikus átalakulást, közben állandóan fentartani a közügyek intézésének rendes menetét, mindezt pedig a világháborúnak cseh impertinenciákkal is tetézt ezer baja és gondja közt. Kell még ehhez a szakadatlan pártintrika is? Herkulesnek, roppant feladatai végzése közben, nem voltak apró vesződségei.

A régi rendszer híveinek erőltetett támadásai és korholt válsághírei azonban csupán kellemetlenek s ezen felül még elszomorítóak, amennyiben a magyar közélet méltóságát sértik, — de legkisebb mértékben nem ártalmasak a Wekerle-kormányra nevezve, melynek állása megingathatatlanság mely hajszálnyira sem tér el nagyszabású programjától se jobbra se balra. Nem a kormány

van szüksége az ellenzéki támadások visszaverésére, hanem az ország közönségének arra, hogy a helyzetet tisztán lássa és cselvetéseknek, vaklármának föl ne ujjon.

A politikai üldözésekről szóló meséket kellő értékűre szállítja le Tomcsányi és Vass János főispánok nyilatkozata. Vége is bírói ítélettel értékesnek nyilvánított közigazgatási tisztviselők nem használhatják föl hivatali állásukat féktelen kereskedésre csupán azért, mert munkapártiak. Az érdekszakoskodásról írta, megbukott rendszernek abbéli igyekezete, hogy magát állítólagos politikai üldözöttek védőjéül tüntesse fel, olyan, mintha a farkas ajánlkozna a nyáj őrzőjének, azzal a ráfogással, hogy a pásztor igen kegyetlen.

Rafogás az a sok válsághír is, amit az ellenzék a kormányról s annak szerinte egymással és még a királlyal is meghasonlott tagjairól terjeszt. Ma a legelső ostromát bizonyosan rájöttek arra a taktikára, hogy a várat tarthatatlannak, védőt egyenlenszögűnek híreszteljék. Alig foglajja el helyét valamely kormány, az ellenzék már tele tudóval hírsörgja közel bukását. A Wekerle-kormány szikla-szálladán áll a király bizalmában s a legelősebb elgyerítésben működik a maga tagjai. Kiterjed ez a tökéletes harmónia a választási reformra is, melynek törvénytervezetét csupán azért nem lehetett még beterjeszteni, mert a minisztertanács tárgyalás után szükségessé vált technikai munkálatok befejezésével jelentést kellett róla tenni a királynak, s mivel ez megtörtént, a legelső ütésen a Ház eddigi körül a javaslat.

Hogy a Házban mi lesz a sorsa, arról ma még korai beszélni, azonban remélni lehet, hogy a képviselőház mi többsége is megszavazza, már csak a saját érdekében is, mert a mi többségi pártunk legkevesebbé sem várta, hogy új választásokat proklamáljon.

A haszon kötelez.

Azokhoz és azokról szólnunk, akiknek a háború hasznát hajtott. Amíg a fronton és front mögött milliók véreztek és szenvedtek, százezrek pedig életüket áldozták, csakhogy a haza szorongató helyzetét segítsenek, addig ők a háborúból semmi egyebet nem ismerkedtek meg, mint annak a hasznát, melyet a véres konjunkturák számukra hihetetlenül megnöveltek. Velük akarjuk most megérteni és meg kell értenünk, hogy a hadikölcsön alkalmából irányukban állanak inn a legmesszebbmenő és egyáltalán a legjogosultabb váratások, melyeknek bőkezű teljesítése elől lehetetlen elzárkózniok. Termeléssel, vagy közvető munkával érték legyen el a hasznukat és tettek szert vagyona, egyikért sem illethetjük szemrehányással őket. Sőt inkább örülni tudunk azon, hogy a merhetetlen pusztulásból nemcsak keservek és nyomorúság, hanem jólét is támadt magyar emberek számára. Azonban fellázadunk a pusztá gondolatától is annak, hogy ebben a rettenetes pusztulásban éppen csak ez a háborúból kisarjadzott jólét maradjon közönyös a hazafias kötelezettség iránt s ha már véradózáultól megkímélte a véletlen háltából, és kárpótlásul legalább az anyagi áldozatokból vegye ki annál fokozottabb mértékben a részét. Látjuk a földhöz ragadt szegénységet, amit izze porrá törni magát, csakhogy valamelyes módon szolgáltatni lehessen, hát akkor a kipárnázott kényelem iránt hogyan lehetnének kíméletesek és elmézők! A haszon kötelez, legfőképpen az a haszon, melyet minden más forrásnál százszor hűségesebben s kevesebb fáradság árán a háború konjunkturák ontottak magukból. Az egész ország szemé feszülten szegődik a háborús jövedelmeknek kiváltságosaira. Nem tehetjük fel, nem szabad feltennünk róluk, hogy a nemzet mai válságos helyzetében érzéketlenül maradhatnának azok iránt a fontos érdekek iránt, melyek a hadikölcsön minél nagyobb eredményhöz fűződnek s amelyeknek támogatására ők hivatják elsősorban, mint akik eddig még egyedül húzták hasznát a háborúból.

STERNBERG HEGEDÜ

hangja páratlan!

BUDAPEST, VII., Rákóczi-ut 60, saját palota.

Kitűnő hangú, szép munka . . . K 30.—

Hangverseny hegedű, mesés jó hangú . . . K 60.—

Vonó . . . K 8.—, K 12.—, K 15.—

Rendelésnél a pénz előre befizetés!

A feminizmus.

Fodor Lajos.

A feminizmus: ez a nők társadalmi, gazdasági és politikai érvényesüléseért küzdő törekvés, mely a fentebbi célok megvalósítása alapján tökéletesebb némi kiválasztást és ezzel együtt a faj fejlődésére nézve jobb biológiai feltételeket remél, kibontotta zászlaját Veszprémben is. Ez alkalomból a „Veszprémi Hírlap” múlt heti számában egy cikk jelent meg, melynek az a tendenciája, hogy érveléseivel visszatartsa a nőket attól, hogy e mozgalomhoz csatlakozzanak. Nekem pedig e cikk megírásával éppen az a célom, hogy bebizonyítsam, mennyire indokolatlan azok felfogása, kik a feminizmusban egy vallás- és társadalomellenes mozgalmat látnak; hogy bebizonyítsam azt, mely szerint a feminizmus diadala az emberiség diadalát, a faj, tehát a közösség fejlődését jelenti. Cikkirő szerint a feminizmus bűne, hogy a „házasság felbonthatatlan kötelékét nem ismeri.” Ez tehát immoralis. Hiszen a törvény sem tartja annak, mikor különféle esetekben kimondja a válást. A törvényt pedig a társadalom, a közösség szükséglete hozta létre, tehát a házasság felbonthatósága már így szempontból sem lehet immoralis, sőt határozottan az erkölcsellenes, ha egy házaspár tudatában annak, hogy egymást csak boldogtalanníthatja, mégis tovább nyúgja egymás terhét s ha nem mással, legalább is szóval és gondolattal: tehát képmutatással csalja a másikat. Ha ezek becsületesen szétválnak, ebben senki immoralitást és vallásellenességet nem láthat. A legmélyebb vallásos érzés mellett is lehet valaki a feminizmus híve. Minden embernek joga van a boldogság keresése végett egyéniségének érvényesítésére, ha ezzel a közösség érdekét nem sérti. Az egyéni érvényesülésnek ezt a szabadságát éppen az emberi élet legfontosabb mozzanatánál kellődnök?

A feminizmust társadalomellenesnek sem tekinthetjük, mert antiszociális mozgalom csak az lehet, amely a társadalom egészséges és természetes fejlődésének útjába áll. A feminizmus pedig azzal, hogy a nők számára jobb anyagi életfeltételeket teremt, a női nemnek a férfiaktól való függő viszonyát szünteti meg, lehetővé teszi ennélfogva számukra a szívüknek, fizikumuknak megfelelőbb némi kiválasztást, mert anyagi létalapjuk e fontos tényről mind nagyobb mértékben zárja ki az anyagi érdeket: a generáció fejlődése tehát így egészségesebb biológiai feltételek szerint történik, amiből pedig a társadalomnak a faj fejlődése s ezzel a társadalom anyagi és szellemi munkájának eredményessége, illetőleg subjektív feltételei szempontjából csakis haszna lehet. Charlotte Perkins Gilman (A nő gazdasági helyzete) „a haladás legerősebb tényezője a kérdés gazdasági oldala, mely nemcsak személyes egészségünket, boldogságunkat és a szaporodás folyamatát befolyásolja, hanem a közegészséget, az általános boldogságot és a társadalmi jólétet is.”

Társadalomellenesség tehát a feministák mozgalmánál nem állapítható meg. Társadalomellenes ellenben a nőknek az a gazdasági helyzete, mely az igazán anyaságra termett, a férfi szerelmére alkalmas nők millióját a társadalmilag érinzett, vagy megvetett prostitúció karjaiba veti, mely arra kényszeríti őket, hogy anyagi érdekekért szerelmet hazudjanak menyasszony és asszonyi korukban, a családi szentély keretében, mely függő gazdasági helyzet lehetetlenné teszi a sziv vonzalmá szerinti való szabad természetes kiválasztással a generáció egészséges fejlődését. A feminizmus ezt a gazdasági függőséget akarja megszüntetni, vagy legalább is a lehető legnagyobb mértékben mérsékelni s ezzel igazán társadalomtökéletesítő munkát végez. Napról-napra látjuk, hogy a nők eme törekvését a kulturáriumok parlamentjei támogatják is s a feministák mozgalmának tulajdonítható, hogy manapság — már nálunk is — a nők ezrei léphetnek tudományos és egyéb pályákra s ezzel felszabadulnak a nők modern rabszolgaságából, anyagi érvényesülésükkel megszűnik a testüket, lelküket áruba bocsátó anyagi kényszer. Azzal,

hogy a nők tömegesen tudományos pályákra is léphetnek, a kultúrélet jelentékeny tényezőivé válnak s a társadalmi életbe az anyagi érdekhajhász helyeit bizonyos idealizmust visznek bele. „A férfiak — Perkins Gilman szerint — sokáig teljesen elnyomták a nőben az emberben folyton növekedő teremtő ösztönt, azt az erőt és akaratot, mely tevékenységre, cselekvésre, alkotásra és arra ösztökéli, hogy eszméknek új formában adjon kifejezést.”

Nagyon természetes, hogy a feminizmusnak a természetes kiválasztást s ezzel a fajnevelést illető tana gyakorlatilag akkor produkálhat majd teljes eredményeket, ha anyagiakban egyik férfi sem nyújthat többet, mint a másik: ez pedig csak egy szocializtikus társadalmi rend keretében lehetséges.

Ebből azt következtethetjük, hogy a feminizmus végső célja egyenlő a szocializtikus végcélal, mindazonáltal már a mai társadalmi rend keretén belül is sokat produkálhat a feminizmus a társadalom egészséges fejlődése érdekében. A feminizmust az egyesek és a faj tökéletesedésének nagy-szerű gondolata vezeti, tehát e mozgalmat mélyen fekvő társadalmi okok hozták létre és eszményi célok vezetik, úgyhogy mindenki igaz meggyőződése iránt való kötelességtisztelem mellett sem akceptálhatom dr. Weber Pál urnak ama kijelentését, hogy a feminizmusnak első megnyilvánulása a kacérkodás szerepe és ingere. Azok a nők, akik kacérkodni szeretnek, sokkal kellemesebb szórakozást találnak, semhogy a feminizmus mélyeségei okaival és magas céljaival foglalkozzanak. Vagy cikkirő ur Charlotte Perkins Gilman, vagy nálunk Schwimmer Rozát és Glücklich Vilámot üres, kacérkodó nőknek tekintik-e? Szerintem a feminizmus rombolólag hat az ideálisnak ismert és tisztelt női lelkületre. Ismerkedjék meg ezek közül egyikkel-mással, szeretném látni, megismételnie-e akkor fenti kijelentését!

Cikkirő ur szerint a feminizmus a kitombolás iránti vágyat ébreszti fel és a nők erkölcsi felelőtlenségét idéző elő. Pedig az az igazság, hogy a mai, a nők gazdaságilag függő helyzetéből folyó s többnyire a sziv vonzalmá nélkül kötött házasságok mélyen ott láthatjuk a vágyak, szenvedélyek sírját, nyögő, jajgató, viharzó tombolását, mely állapotból a nők magasabb erkölcsi felelőtlenségének virága semmi körülmények közt sem fakadhat ki. Más talaj szükséges ehhez és pedig az a társadalmi talaj, mely a nők számára teljes anyagi függetlenséget s ezzel a maiál sokkal jobb kiválasztási lehetőséget teremt. Ez hozza meg igazán a nők erkölcsi felelőtlenségének érzetét s ez létesíti valójában az ideálisnak elismerhető „családi szentélyt” s fejleszti ki a sziv, a lélek ragaszkodását ahhoz a földhöz, mely a nő számára anyagi és morális függetlenséget nyújt.

A feminizmus tehát sem vallás, sem társadalom-, sem hazaellenes s csak fenkelt gondolkodást tanusít az a nő, aki e nemes mozgalom jelentőségét meg tudja érteni és át tudja érezni s nem kell röstelnie, ha ezért egyesek lemosolyogják és lenézik. Restelkedjenek ez utóbbiak!

„Félre, kislelkűek . . . !”

Biztatón, szépen, örvendetesen folynak a hetedik magyar hadikölcsonre az aláírások. Semmit sem lankadt a kisémbereknek hat izben oly derekas eredménnyel járt buzgalma s még a hidegben, számított nagyítóke is mintha jobban megemberelné most magát. És mégis — szórványosan bár, de érthetetlenül — éppen most mutatkoznak jelei némi kishűségnek ezzel a nagy nemzetűlgygel szemben. Éppen most, amikor minden eddigi sikert meghiusíthat a csüggedés, minden jogos remény teljesülését biztosíthatja a kitartás! Éppen most, amidőn Oroszország felől diadalmas

fénnyel tör elő a béke, a háboru pedig — mint vadállat, mely halálát sejtí — nyugat legelőtöbb zugába húzódik. Éppen most, amikor legalább három milliárdos eredményére van szükségünk a hadikölcsonnek az elmaradhatatlanul dicsőbb és boldogabb jövendő Magyarországa számára.

„Félre kislelkűek, akik mostán is még kételkedni tudtok a haza jövőjén!” — és, amikor semmiféle áldozat sem lehetne igen terhes, még jelentékeny és föltétlenül biztos haszonért sem adjátok fölőlesleges pénzeteket kölcson a hazának.

Ezekkel félre. A nem kicsinyíthó, nem sorvadó lelku, a nemes, okos, lendületes magyar község félre se meg őket, ha lehet, s mutassa meg fenséges felsőbbiségét, mindenhatóságát velük szemben a béke hadikölcsonre sikerén, haők észrevehető számban vannak és javíthatatlanok.

HIREK.

Küldesz? *

Ne csökkölj te se szerlemből,
én se azért csökkollak léged.
Te csökkölj engem szanalombol,
én csökkollak, felejtés végett.

Ne szeress, csak a lelkem szárad!
Felejtessd el a csökköl gyászom.
Felejtés kelyhe legyen ajkad
s érte, neved imámba zárom.

E kehely nélkül, régesrégén
halottam után mentem volna.
Te tartasz itt. Érted maradtam.
Ez a kehely, ez tart itt fogva.

Ha elveszed ajkamról ajkad,
ha itt hagyja lelked a lelkem:
Tudom, hogy mit jelent: elküldesz
és akkor könnyű lesz elmennem . . .

Várkony Gyula.

* A „Hét”-ből.

— A főispán az enyingi járásban.

Rainprecht Antal dr. Veszprémvármegye főispánja mint múlt számunkban jelezte, hétfőn indult el székvaróságából Enyingre. A főispán útja ezáltal is valóságos diadalút volt, s a lelkes öröm és lelkesedés mindenütt, ahol csak megjelent tapasztalható volt, s az egész járás zászlódszót öltött. Az enyingi vasuti állomáson nagy néptömeg várta a főispánt, kit a járás közönsége nevében Körmeny Béla főszolgabíró üdvözölt lelkes szavakkal s aki az üdvözölésre meleg hangon válaszolt. Rainprecht Antal dr. főispán a vasuti állomásról egyenesen a Vörös Kereszt kórházba hajtatott, ahol a kórház vezetősége fogadta a főispánt, aki a tapasztaltak fölött meglepődését fejezte ki, s egyben köszönetét nyilvánította a jelenvolt hölgyeknek áldozatkészégükért. Délután a község házában fogadta a főispán a községi képviselőtestület küldöttségét és más küldöttségeket, összesen tizenegyet. A küldöttségeket a főispán szokott szívélyességével fogadta s mind-egyikhez volt kedves szava, úgy, hogy valamennyien a legnagyobb mértékben el voltak ragadtatva a főispán szeretetreméltó figyelmé-

A „MODIANO-CLUBSPECIALITE”

SODORNI VALÓ SZIVARKAPAPIRRAK ÁRA

ma

80 fillér.

1 KÖNYVECSKÉBEN 60 LAP VAN.

Minden könyvecskén rajta van a védjegy és a gyáros aláírása!

J. Modiano

től és kedvességétől. — A küldöttek fogadása után több látogatást tett a főispán. Másnap, 27-én Degeth és környékét látogatta meg, szerdán pedig (28-án) Szilasbalhásra utazott, ahol ezen utazásával kapcsolatban megtekintette a Sió-szabályozási munkálatokat, s érdeklődött a szabályozási munkák befejezése iránt is.

Csütörtökön, 29-én Mezökomáromban és környékén üdvözölhették a főispánt ahonnan másnap, pénteken Lajoskomáromba utazott, amely egyúttal enyingi járási körülmények végállomása is volt, s ahonnan pénteken délután visszautazott Enyingre. Az enyingi járási körülmények a legkedvesebb emlékei közé tartozik fáradhatatlan munkássága főispánunknak, aki itt is mindenütt a vármegye közönségének rajongó szeretettel érezhette minden lépésénél s uyancsak legszebb emlékei közé tartozik a járás színmagyar közönségének, hogy a vármegye főispánja nem kímélve munkát és fáradságot, személyesen utazott közejük, hogy bajokról, kívánságokról személyes tapasztalataival szerezzen meggyőződést.

Rainprecht Antal dr. főispán Enyingről Budapestre utazott, hogy számos városi és megyei közéleti ügyben eljárjon, ahonnan 2-án érkezik vissza székvárosába.

A képviselőház pénzügyi bizottságából. A pénzügyi bizottságnak legutóbbi ülésén a vármegye két kitűnő képviselője szólalt fel, s mindegyik igazán országos érdekű ügyre hívta fel a kormány figyelmét. *Ilkó-Szabó* János dr. a szentkirályi folyón a szőlőknek már nagyon is észlelhető pusztulására és ezzel az országra háruló nagy veszedelmére. *Antal Giza* dr. pedig az aranypénzei az országban folyó paratlan utasításra hívta fel az illetékes körök figyelmét.

Allandó választmányi ülés. A vármegye allandó választmányja december hó 7-én d. e. 10 órakor a vármegyeház kistermében ülést tart, amelyen a 10-iki megyegyűlés tárgysorozatába fölvetett ügyeket fogják tárgyalni.

Köszönetnyilvánítás. Gróf Jankovich-Bésán Endréné belevén a veszprémi önkormányzat tagjai sorába, 100 koronát adományozott az egyesület céljaira, amely adományt hálás köszönetet nyilvánítja az egyesület nevében *Patzi Jenőné* elnök.

Háromezer köbméter fa a városnak. *Rainprecht Antal* dr., a vármegye főispánjának mindenteljes figyelmének köszönetét, hogy Veszprém város 3000 köbméter fa vásárlására kapott igazolványt.

A Liga veszprémi gyűlése. Az országos gyermekvédő liga veszprémi bizottsága *Jankovich Bésán Endréné* grófné elnöke alatt 1917. évi november 26-án tartotta meg igazgató-választmányi ülését a megyeház kistermében. Előnk bensőséges, meleg szavakkal üdvözölte az ülésen megjelent dr. *Rott Nándor* veszprémi püspököt, kérvén az egyesület részére kegyes párfogatát. Örvéndetes tudomásul vették az újabb ajándékozások a középiskolai hádiárva tanulók internátusára és a kegyes adakozóknak és pedig: dr. *Békési Remig* zirci apát 5000 kor. gróf *Zichy Béla* 2000 kor., gróf *Esterházy Jenő* 2000 kor., *Rupprecht Tasziló* 1500 kor., Főispáni alap 1000 kor., özv. *Iház Lajosné* 1000 kor. özv. *Nádasy Tamásné* 5000 kor., özv. *Bibó Dénesné* 400 kor., dr. *Magyar Károly* és neje 400 kor., Szilasbalhási hitelszövetkezet 100 kor., *Valla Gyuláné* 200 kor., gróf *Festéchi Pál* 1000 kor., gróf *Esterházy György* 100 kor., *Jákó Gézáné* 200 kor. adományaiért hálás köszönetet nyilvánította. Örömmel vette meg tudomásul a Balatoni Szövetség nyári gyűlését, melynek eredménye 12547 kor. 30 fill., mely összeg egyidejűleg beutaltatott s mint alapítvány kezelései rendeltetett. A 25 középiskolai hádiárva tartására havonként 1900 korona utalványoztatott, a másik fele részét az Országos gyermekvédő liga központja fedezi. A választmányi tagok felkérték a tartásra kiadott gyermekek felügyeletére, mit az elnökség által havonként beosztva fognak teljesíteni. Veszprém város képviselőtestülete megkeresteti rendeltetett az iránt,

hogy a Todeco telken alkalmas ideiglenes elhelyezést és a végleges elhelyezésre megfelelő telket adni szíveskedjék. Az ülés végén dr. *Rott Nándor* ur hálás köszönetét fejezte ki gróf *Jankovich Bésán Endréné* elnöknek és dr. *Óvári Ferenc* al-elnöknek sikeres bürgőségükért.

Kitüntetés. Ő cs. és apostoli Királyi Felsége legkegyelmesebben adományozni méltóztatott a 3. osztályú vaskorona rendet a hadi-díszítménnyel és a kardokat díjmentesen az ellenség előtt szenvedett sebesülése következtében elhalt: *Mercz János József* 31. honv. gy. e.-beli tart. főhadnagynak; elrendelni méltóztatott, hogy a legfelsőbb dicsőítő elismerés újlag — a kardok egyidejű adományozása mellett — tudtul adassék: az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartása elismeréséül: *Helmy József*, a 41. honv. tábori arckézrednél beosztott 7. honv. tábori ágy. e.-beli tart. főhadnagynak; a legfelsőbb dicsőítő elismerés — a kardok egyidejű adományozása mellett — tudtul adassék: az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartásuk elismeréséül: *Éder Rézso*, a 7. honv. huszárezrednél beosztott 9. h. huszárezredbeli alezredesnek, *Marek László* 7. és *Krieger Pál* 41. honv. tábori arckézrednél beosztott 7. honv. tábori ágy. e.-beli tart. hadnagynak; az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartása elismeréséül: *Róna Tibor*, a 41. nehéz honv. tábori tüzelezrednél beosztott 31. honv. gy. e.-beli tart. hadnagy, gazdasági tisztnek, az ellenség előtt tanúsított vitéz és önfeláldozó magatartása elismeréséül: dr. *Szokolás Győző*, a 31. honv. gy. e.-nél beosztott, a Zita királyné honvéd helyőrségi kórház állományába tartozó főorvosnak.

Kinevezés. Ő cs. és apostoli Királyi Felsége legkegyelmesebben kinevezni méltóztatott: alezredessé: *Silberdorff Ferenc* őrnagyot, a 31. honv. gyalogezrednél és báczai *Bárczay András* őrnagyot a 7. honv. huszárezrednél; őrnaggyá: *Posgay Kézsmár* századost a 31. honv. gyalogezrednél; a helyi szolgálatot teljesítő nyugdíjasok listáján az alezredesekké: *Valentic Alajos* és *Mucsi Tivadar* őrnagyokat a 31. honv. gyalogezrednél. Kinevezettek a háború tartamára népfelkelő gazdasági tiszthelyettesekké a következő népfelkelő számvivő alisztek: *Mehlschmiedt Gula* és *Sándor János* a 31. honv. gyalogezrednél.

A főispán a hadikölcsön érdekében. *Rainprecht Antal* dr. főispánt felhívást bocsájtot ki a VII. hadikölcsön érdekében, amelyben felhívja a hatóságokat, hogy tegyenek jelentést arról, kik és mennyi hadikölcsönt jegyeznek, hogy így módon a főispán kellő módon ellenőrizhesse, hogy ezekben a nehéz időkben ki vonja ki magát hazafias kötelességének teljesítése alól.

Kinevezés. Ő cs. és apostoli királyi Felsége legkegyelmesebben kinevezni méltóztatott: törzsozrósá: dr. *Fancsali és Prószecki Jób-Fancsali Aladár* ezredorvost a 7. honv. tábori ágyuzezrednél; népfelkelő századosá: *Heller Miklós*, *Puha Lajos*, dr. *Terkán Lajos* népf. főhadnagynak; népfelkelő főhadnagynak: *Kopácsy Ipoly*, dr. *Juhász Béla* és *Windisch János* népf. hadnagynak a 31. honvéd gyalogezredben; népfelkelő hadnaggya: *Surányi Gábor* 31. honv. gyalogezredbeli népf. tisztjelöltet.

Veszprémi Vöröskereszt Egylet. A Magyar Szent Korona Országai Vörös Kereszt Egylete veszprémi választmányja és veszprémi fiókja tartotta meg e hó 26-án a vármegyeház kistermében gróf *Jankovich Bésán Endre* elnöke alatt igazgató választmányi ülését, melyen dr. *Rott Nándor* megyéspüspök is megjelent. Mindkettőjüket terembe lépésekor melegen üdvözölte az egyesület ügyvivő alelnöke: dr. *Óvári Ferenc*. Elnök megköszönte megválasztását s kérte, a választmány és dr. *Rott Nándor* megyés püspök ur támogatását. Az egyesület beható vita és eszmecsere után az egyesületnek jelenlegi együttes alakjában való fentartását határozta el. Az anya és csecsemővédelem dolgában dr. *Vadnay Szilárd* előadása alapján kimondotta, hogy ezen ügyet a legmelegebben felkarolandónak tartja, kivitelezésében dr. *Csolnoky Ferenc* javaslatára a megyei orvosszövetséget tartja legalkalmasabbnak, hogy a megyei összes jótehető egyesületekkel karöltve valósítsák meg. Az ősi népnépély jövedelméből 2000 koronát a központnak, 3000 koronát a megyebeli katonai kórházak karácsonyfájára, 3000 koronát pedig a veszprémi vöröskereszt kórház segélyezésére rendelt fordítani. Köszönetét fejezte ki elnökének: gróf *Jankovich Bésán Endréné* ki, a központ részére rendelt 2000 koronát az egyesületnek sajátjából ajándékozta.

A veszprémi Takarékpénztár tőkeemlése. A Veszprémi takarékpénztár 1917. évi november 23-án tartotta igazgatóválasztmányi ülését dr. *Óvári Ferenc* ország. képviselő elnöke alatt. A részvénytőkének 2 millió koronára való felemelésének sikerét örvéndetes tudomásul vette a választmány. A tartalékokkal együtt 4 és fél millió saját vagyona van a Veszprémi takarékpénztárnak. A tisztviselőknak is dívböngyölte velük ezen ülés, mert a családi pótlék visszafelét megrögzően 1917. egész esztendőre a családok tisztviselőknak megszavaztatott és folyósított. A fizetésen, drágasági pillékon, tantimeken felül minden gyermek után 400—400 korona megállapított. A hadikölcsön sikerét elmozdítandó, félmillió koronára 5¹/₂ %-os hadikölcsönt jegyzett az intézet saját számára és elhatározta, hogy 4¹/₂ %-ra bárkinek lombard hitelt engedélyez a jegyzendő összeg negyötöd részéig. Életbiztosítással kapcsolatban a hadikölcsön igen előnyösen jegyezhető.

Drasche-Lázár Alfréd új regénye. A „Tűzpróba” kitűnő szerzője k, aki az év elején emelkedett legnépszerűbb írónk sorába s már első regényével példátlan sikert aratott, új regénye jelent meg „Enyém vagy!” címmel. Ugyanolyan modoru és stílusu regény az is, mint a „Tűzpróba,” érdekfeszítő, fordulatos cselekménye a magyar előkelő világ körében, nagyrészt főrangú magyar huszártisztek között játszák le s ennek a társadalmi körnek a levegőjét pompásan festi: a szerelmi történet, amely az egésznek magva, megkapóan érdekes és újszerű, az előadás friss és fordulatos, vírámság, ironia és komoly hangok váltakoznak hangjában. A legérdekesebb modern magyar regények egyike az „Enyém vagy!” Biztosra lehet venni, hogy az egész magyar olvasóközönség magá köre fogja vonzani. A regényt előkelő szép kiállításban a Franklin-Társulat adta ki; ára 6 K.

A veszprémi honvéd árvanap. Hetek óta folyt az előkészületek a veszprémi 31. honvéd gyalogezred tisztikara által november 24-én a Nemzeti Színházban rendezett honvédárvanapra, melynek célja volt, hogy az ezrednek sok véres csatában elesett hősei özvegyeinek és árváinak segélyezésére létesítendő alap gyarapíttassék. E szép és magatosos cél érdekében kifejtett fáradság fényes erkölcsi és anyagi siker koronázta. A rendezőség kiváló munkát végzett, amennyiben elsőrendű számokból összeállított művész-esélyi rendezett, melynek minden egyes száma kiváló sikerű volt. Zsufolóság megtelt a színház, ahol jelen volt a katonai és polgári társaság csaknem minden tagja s nagy élvezettel halgatta a műsor sikerült számait. Sajnos, hogy mindjárt az első szám változást szenvedett, mert dr. *Tenzlinger József* közbejött akadály miatt a közönség nagy sajnálatára a szerepléstől visszalépett. Helyette *Major István* hadnagy töltötte be az első számot, aki a „Jönnek a honvédek” című dalt énekelte kellemes hangon, nagy sikerrel. A műsor második számában *Békffy Panna* szerepelt. Bájos jelenség volt, amint *Gács Demeternek* a „Honvédek” című háborús költeményét megrögző erővel, *Gábor Andor* a „Hadszállítóné” a „művésznőnél” című versét pedig a vers minden szatirikumát jellegetesen felütött módon adta elő. Örösi tapsvihar hangzott fel szereplése nyomán, amit meghálálándó, még elszavalta ugyancsak *Gábor Andor* a „Psilander” című, a világhíre vergődőt moziművész karrirozó versét, amelyet a közönség frenetikus tapsal honorált. *Horváth Lóránt* hadnagy és *Próder László* rendőrfogalmazó a „Taxi” című énekes tréfás jelenetet adták elő a műsor harmadik számaként, kiváló rutinnal, minden egyes mozdulattal és szavakkal haragú kacagást váltottak ki a közönségből. Meglepetésként halott a jelenetnek színpadi beállítás, amely kiváló ügyességgel tüntetett fel egy a háborús ta-

karmánytól jól nem lakott, kiérdemesült csikó által húzott bérkocsit. Ezután ismét Major István jött ki a függöny elé és sajtó gitár kísérete mellett énekelte a „Két halott”, az „Angol katoná” és „Hindenburg” című dalokat, mindegyikkel nagy sikert aratva. Bárdossy Sárika volt a műsor következő szereplője. Szép Ernőnek „Árva Pál” című zenés költeményét és Emőd Tamásnak „Két faláb” című szintén megzenésített versét énekelte. A bájos kis énekesnőnek a közönség hatalmas tapsal adozott. Dragonits Ferenc hadnagya a kostonjévciai hős úgy látszik, nemcsak a hit-szégő taláink elleni küzdelemben elsőrendű, hanem a „deszkákön” is. Kiváló humorral adta elő a „Villamos kirándulás Almádba”, az „Elseje” és a „Hadikönyér” című tréfás énekes jeleneteket. Minden egyes számmal nagy derűltséget kevert. A közönség zúgó tapsal köszöntötte meg a hős katonát kiváló szereplését. Csom a sz Kétó énekelte ezután nagy sikerrel Balassa-Szirmai: „Kovács István hagyatéka”, Szép-Szirmai: „Gyere haza édes párom” és Gyóni-Szirmai: „Csak egy éjszakára” című háborus vonatkozású dalokat. Különös nagy sikere volt a „Csak egy éjszakára” c. dalnak, melyet a szép kis művésznő mély átérzéssel adott elő. A műsor utolsó száma a „Vendéglőben” című tréfás jelenet volt, melyben Békffy Panna, Horváth Lóránt és Próder László elsőrendű élvezetet nyújtottak a közönségnek a műkedvelői tudást messze meghaladó rutinnal előadott játékaikkal. Az énekszámokat Ludvig Bizsike kísérte zongorán, kiváló tudással és hozzáértéssel. A műor befejezése után a rendezőség egy mélyen megható, poitikus megbeszélésben részesítette a közönséget. Dragonits Ferenc hadnagya, kezében a város által a 31-es honvédelmi ezrednek az isonzői dicső napok emlékeire emlékeztető ezüst kürttel röviden előadta az ezrednek a X-ik Iszonyó-csatában véghez vitt kiváló teljesítményéről és hazáért megemlésként hős bajnokról is. Beszéde végén a függöny mögött mara szólt meg az ezüstkürt. — ezáltal a mulatós előszór — amit a közönség felülva, mely megindultsággal hallgatót végig az utána felhangzó Hymnusszal együtt. A hangverseny után társas vacsora volt a Korona és a Kaszinó éttermében, mely után a Sainház teremben táncra kerekedett a hatóság s reggel felé egy szép és kellemes est emlékével oszlott szét a kitartó közönség. Kiváló munkát végzett a honvédelmi biztosság az estély rendezésével, amely, mint halljuk, hatalmas összeget juttatott a hősök özvegyei és árváinak alapja javára. Az özvegyek és árvák pedig bizonyára hálás szívvel köszönik az élő hőseknek az elhalász hősök utódairól való szeretetteljes gondoskodást.

— A közlelmzési ügyosztályból. A héten kiutaltatott egy vagon-hagyma. A kereskedők között lesz kiosztva s a kereskedők utalvány ellenében fogják kiadni. Az ára 120—130 fillér lesz kilogrammonként. Ha megérkezik, a városház hirdető tábláján közzé lesz téve. — A faközpont több bakonyi uradalomból mintegy 600 köbméter tűzifát utalt ki a városnak. Ha megérkezik, a város fölfűrésztelti és fölfűrésztelt (de nem vágott) állapotban hozza forgalomba. — A fát azonban maximális aron kell megfizetni a városnak, ennél fogva ez a fa sokkal drágább lesz, mint amit az elsőördőről ad el a város. — A petroleum e héten ki lett adva a kereskedőknek. Az ára klg-ként 68, literenként 58 fillér. A kiadott petroleum jegyeket a kereskedők most már beváltják. — Jött a héten egy vagon porosz szén, akik utalványukat a mult szállítmányból nem tudták beváltani. Berger cégnél most értékesíthetik. A szén ára 15 kor. 50 fillér. — Rendelt a város a szegények számára 2 vagon ajkai szenet; — egy vagon ajkai szenet pedig, amelyet a polgármester saját háztartására még korábban rendelt s most kapott meg, átadott a Szent Imre egyesületnek, a szegények közt való kiosztásra. — A közlelmzési hivatal kiutalt a városnak három vagon burgonyát a város körül folyamatosan levő rekvirálás során föltárandó készletekből. Ha a rekvirálás eredményes lesz, meg fogja kapni a burgonyát a város rövidesen. — Elrendelte a miniszter azt is, hogy mindenki, akinek nincs burgonyája, összeírassék. Ha lesz elég készlet, ezekről valamennyiről fog a miniszter gondoskodni.

— Vármegyei nyugdíjválasztmány ülése: A vármegyei tiszti nyugdíjválasztmány november 30-án dr. Bibó Károly elnöklété alatt ülést tartott.

— A cukoradagok leszállítása. A cukorközpont értesítette Veszprém város tanácsát, hogy a havi cukorkontingenst leszállítja. Ennek következtében a város is kénytelen leszállítani a fejadagokat. December hónapban már csak felkötöt kapnak azok, akik eddig egy kilót kaptak és 30 dekát, akiknek fejadagja eddig 60 deka volt.

— Buzdítás a len és kender termelésre. A Veszprémvármegyei Gazdasági Egyesület felhívást intézett a birtokosokhoz és a községi előjáróságokhoz a len és a kender termelés érdekében. A lenmagtermelés felkarolása és fokozása igen nagy jelentőséggel bír azért, mert a mag termelése elsőrendű olaj nyeresére, szára pedig fonál előállítására szolgál s a mai viszonyok között ugy az olajra, valamint a fonálra rendkívül nagy szükség van. Ugyancsak fontos most a háboru alatt a kender termelése is, mert nagy szükség van a katonaságnak a vászonra. Ugy a len, valamint a kender termelése sokkal nagyobb hasznot biztosít a gazdaságnak, mint bármely más növény, mert a magot is, rostot is igen magas áron értékesíthetik. Azok a gazdák, akik lenmag termésüket a Magyar Olaj és Zsíripari Központr-T-nak szolgáltatják be, minden beszolgáltatott 1 q mag után 30 kgr. olajpogácsát kapnak a maximális aron. A len és kender termelésre vonatkozólag felvilágosításokat, a termelésre köntendő szerződések feltételeit a Veszprémvármegyei Gazdasági Egyesületnél lehet megtudni.

— A hadirokkant ipari kereseti telepek létesítése érdekében megindított adomány gyűjtés. Magyar-polány község gyűjtése 102 K. Einbeck-Richárd és Cserki Ádám gyűjtése 373 K. 80 f. Adorjanháza község gyűjtése 127 K 20 f. A papai ipartestület gyűjtése 69 K 50 f. Hamvai Anna nosztopi plebános gyűjtése 100 K. Hólt-scher Károly Csetény adománya 200 K. Perutz testvérek Pápa adománya 50 K. Enyingi község adománya 10 K. Berhida község adománya 50 K. Kiskovácsi község adománya 30 K. Lepsény község adománya 5 K. Magyarbarnag község gyűjtése 9 K 50 f. Olaszfalu jezsuit jezsuit, Olaszfalu és Lókút községek 20 K. Schrikker Imre Balatonbózsok 100 K, Lonkai Ármán és Fia Fekete-pusztja 2600 K, Schreiner János Veszprém 50 K, Veszprémi székeskáptalan 1000 K, dr. Mohácsy Lajos Marczalgergelyi 50 K.

Ismeretlen névű veszprémi 6000 K, Bertalan Vince gyűjtése Meneshely 125 K, Bizony Benő gyűjtése Zirc 30 K, Czifai György Románd 3 K, Csokonyay Zsigmond gyűjtése Borzavár 49 K, Gróf Festschén Pál Dég 200 K, Fried Ignác Szilashalás 100 K, Filipi Filipp Antalháza 50 K, Gyéry Richárd Ozora 200 K, Kenessey Pongrácz Budapest 20 K, Kőszeghy József dr. Veszprém 20 K, ifj. dr. Kenessey Pongrácz Enying 25 K, Németh István Komárom 10 K, dr. Ovári Ferenc Veszprém 1000 K, dr. Raimprecht Antal főispán Veszprém 500, dr. Raimprecht Antalné Veszprém 00 K, Főispáni jótékony alap 1000 K, Raák Gyula Zirc 20 K, Szold Manó Mezőlak 500 K, Tarkányi Mihály Magyarországi 2480 K, Várpalota előjáróságának gyűjtése 20 K, Kishidegkut község előjáróságának gyűjtése 1710 K, Dég község előjáróságának gyűjtése 20 K, Dabrony község előjáróságának gyűjtése 8 K, Vid község előjáróságának gyűjtése 26 K, Doba község előjáróságának gyűjtése 2210 K, Csögle község előjáróságának gyűjtése 2870 K, Sur község előjáróságának gyűjtése 4656 K, Porva község előjáróságának gyűjtése 3540 K, Acsteszer község előjáróságának gyűjtése 3550 K, Bikonyepéteri község előjáróságának gyűjtése 1760 K, Kerényi Andor főszolgabíró gyűjtése Veszprém 89 K, Polgári iskola gyűjtése Veszprém 72 K, özv. Gróf Wallis Gyuláné Pápakovácsi 40 K, Kádelburg Tuszkán Fanni Veszprém Kovács Antal Dég, özv. Széphegyi. Antalné Berhida 20—20 K, Enyingi Takarékpénztár 50 K, Siófoki Takarékpénztár 50 K, Tóth Bálint veszprémvármegyei lakos által beküldött a búcsút rendező bizottság gyűjtése 000 K.

— A csatári bortermés. Az idei szüreti eredményeket a szőlőhegyekben összeirták. Sorra került a veszprémi „szőlőhegy” is, Csatlár, Sashegy és Jutas. A város határában a statisztika adatai szerint 7258 liter bor termelt. Nem tartozhatik az elsőrendű borok közé, mert a termelőik maguk keltő koronára értékelték literenkint. Tulnyomóan vörös bor, othello szőlőből szürev.

— Feministagyűlés Veszprémben. Folyó hó 22-én délután Spády Adél feminista egyesületi tagnak a feminizmusról és ezzel kapcsolatosan a nők választójogáról tartott előadására gyűlt össze városunk közönsége a vármegyeház kistermében, mely a férfiaknak igen gyér érdeklődése mellett is szűknek bizonyult a hölgyközönség befogadására. Mivel kulturális szempontból különben igen fejlett városunkban ez az első ilyen természetű előadás volt, csakis természetes, hogy az előadónak a feminista eszmék ismeretét azoknak alfájánál kellett kezdenie s csak nagyjában változhatta azokat, nem térhetvén ki az anya- és cse-csemővédelmi stb. ezzel szervesen összefüggő dolgokra. A hallgatóságot magával ragadó beszédeben méltatta a nőket, különösen a háboru tartama óta kifejtett munkásságát; a nők munkájának a férfiakéval egyenlő mérvben való honorálását kívánva nem csak anyagi, de politikai jogok szempontjából is, kifejtve a mindkét nemnek rövid időn belül megadandó aktív és passzív választójogának szükséges és üdvös voltát. Meggyőző előadása nagy visszhangot keltett a jelenvoltakban, kik közül tömegesen iratkoztak be a feminista egyesületbe.

— A tejárak felemelése. A hivatalos lap egyik legutóbbi száma közli a közlelmzési miniszternek már jelzett rendelkezését, a mely a tejárak országos felemelését tartalmazza. A rendelet szerint a tej ára kis- és nagyközségekben a termelő és a kereskedő közt 70 fillér, termelő és fogyasztó közt 72, kereskedő és fogyasztó közt 74 fillér. Rendeletét tanácsú városokban az ár e három viszonylatban 72, 76, illetve 80 fillér; törvényhatósági joggal felruházott városokban pedig 76, 80, illetve 84 fillér. A legdrágább a tej Budapestben, ahol a termelő és kereskedő közt az ár 80 fillér, a kereskedő és a fogyasztó közt kannafejű nagyban 91, kicsinyben 102 fillér, palackfejű nagyban: 106, kicsinyben pedig 112 fillér. A megdrágított tejárak november 26-án léptek életbe.

— Sörét a vadászoknak. Veszprém város polgármestere közzéteszi, hogy a m. kir. földmívelésügyi miniszter uv 63272—917. sz. rendeletével Veszprémvármegye részére újabb 900 kgr. sörétet bocsátott rendelkezésre. Ezen mennyiségből Kulcsár Károly veszprémi kereskedőnek 150 kgr. 6-os számu és 300 kgr. 8-as számu sörét már ki is utaltatott.

— A veszprémmegyei takarékpénzt. nál a hetedik hadikölcsönre december 1-ig egy millió 56950 koronát jegyeztek, amelyből az intézet jegyzése 300.000 korona.

— Nyilvános közzönet. Az „Országos Postás Kórház” létesítéséhez a következő adományok folytak be: Kórházalapítványként: Nagyságos és Főtisztelendő Ádám Iván apátanonok urától 1000 K, a nagys. és főtiszt. Veszprémi Káptalantól 1000 K, a Veszprémi Takarékpénztár rész. (társaságtól 1000 K, kisebb összegű adományok: a Veszprémmegyei Takarékpénztár r. t. 100 K, a Veszprémi Faipar r. t. 50 K, a Veszprémi Közgazdasági bank és Takarékpénztár r. t. 100 K, s ezenfelül még több kisebb adományokból befolyt összesen 258 K 50 f.; addig is, míg a magyar postaszemélyzet országos központi hadsegélyző bizottsága közvetlenül és külön is közönetét nyilváníttja, — elmulasztathatlan és legkedvesebb kötelességemnek tartom, hogy elsősrban a nemeslelkű és humanus gondolkodású alapítókna s az összes adományozóknak az egész posta-távirada és távbeszélő személyzet nevében forró és hálás köszönetemet tolmácsoljam; azok, akik e nemeslelkű adományok gyűmölcsét majdan élvezni is fogják, bizonyára soha el nem muló hálaival fognak áldást kérni az egek urától a bőkezű és jótékony adományozókra. Veszprém, 1917. november 25-én Wildenauer Kálmán kir. főfelügyelő, hiv. főnök.

Hadikölcsön jegyezhető orvosi vizsgálat nélküli életbiztosítással kapcsolatosan 18 évestől 55 éves koruk részére. A biztosítások a harctéri szolgálat alatt is érvényesek. — Bővebb felvilágosítás nyerhető az Első Magyar Általános Biztosító Társaság veszprémi főügynökségénél, Szabadi-utca 3. szám.

Gondoskodjunk a hadiárvák elhelyezéséről.

200 darab Veszprémi Takarékpénztári részvény elővételi joga jutányosan átadó Szemerey Jánosnál Veszprémben.

Rákóczi-tér 5. számú házban levő boltban november hó 5-ig ismét lehet olcsó edényt vásárolni. Tányérok darabja 40 fillér. Kávé- és teáscsészék 20 fill. Minden másféle áru is olcsón lesz árusítva.

— **Eladó Veszprémben, a város legszébb helyén egy emeletes családi ház.** Bővebb fölvilágosítást nyújt a kiadóhivatal.

Használt vagy törött grammofon lemezeket koronájával vesznek: Braun üvegkereskedés.

— **Jó karban levő vaskályhák, nagyobb helyiségek fűtésére, jutányos áron eladó.** Bővebb fölvilágosítást nyújt a kiadóhivatal. — (3-1)

Német Bonne kerestetik egy 2 éves és egy 4 éves kis leány mellette azonnali belépésre. Bővebbet Reininger Lajosnál Cserhát-utca 30.

Veszprémi Takarékpénztári részvények elővételi joga eladó. Bővebbet e lap kiadóhivatalánál.

A Pillitz-féle veszprémi Gizella-téri ház eladó. A venni szándékozók irásbeli ajánlataikat a Veszprémi Takarékpénztárhoz 1917. évi november hó 24-ig adhatják be. Az ajánlatok felett a Veszprémi Takarékpénztár, a Veszprémmegyei Takarékpénztár és Gottschlig Agoston r.-t. budapesti cég igazgatóságai jognak határozni.

3-4 szobából, mellékhelyiségek-ből álló újabb, modern lakóház megvételre kerestetik. Ajánlatok Kacska László keresk. isk. tanár címére küldendők.

— **Rosenberg Mór** divatruháza értesíti a t. hölgyközönséget, hogy a legújabb őszi és téli női és gyermekfelöltő modellek gyönyörű választékban megérkeztek.

— **Könyvnyomdai és könyvkötői munkákat legszébben, leggyorsabban és legolcsóbban** készít FODOR FERENC könyvnyomda és könyvkötészet, Veszprém, Szabadság-tér 3. szám.

— **Kertészetbe vágó szakmunkákat, gyümölcsfa-nyesést stb.** elvállal Kiss István kertész, Balogvilla, Fő-ut, B-Almádi.

— **Leikész és tanító urak** figyelmébe. Tölcséry Ferenc főgimnáziumi tanár, aki az egyetemesi élet terén egy negyedszázadon át működött, számos kisebb s könnyen előadható szindarabot bocsátott közre, amelyek közül még a következők kaphatók: Vigjátékok: Nyugoti szél, ára 50 fillér. — Asszonyparancs, ára 50 fillér. — Szerelmes levél, ára 50 fillér. — Szent a béke, ára 50 fillér. — A zongora, ára 50 fillér. — A csejzövés, ára 50 fillér. — Bohózatok: Az új Heródes, ára 50 fillér. — A zsufolt szálló, ára 50 fillér. — Kuki-csék kéjutazása, ára 50 fillér. — A meglepetés, ára 40 fillér. — A telefonon jött csendőr, ára 50 fillér. — Jön az üstökös, ára 50 fillér. — A törvény előtt, ára 50 fillér. — A csizmadia mint költő, ára 70 fillér. — Népszínművek: Arva Rózi, 3 felv., ára 80 fillér. — A módi, 1 felv., ára 70 fillér. — Karácsonyi színművek: A fehér kabát, 1 felv., ára 40 fillér. — A fegyverkovács, 3 felv., ára 80 fillér. — Hazafias tinnepélyekre: Ritter von Zapucsek megtérése, ára 70 fillér. — Mulattató olvasmányokul is a téli estékre ajánlhatjuk még a következőket: A mátkapár, dráma, ára 50 fillér. — Ujesség hazatérése, bohózat, ára 80 fillér. — Mindezek, amelyek alkalmas anyagul szolgálnak estélyek rendezésénél elesett és rokkant hőseink özvegyeinek és szükülködő hozzátartozóinak fõsegélyezésére, kaphatók a kiadótulajdonosnál, Tölcséry Ferenc ny. főgimn. tanár Veszprém, vagy Fodor Ferenc könyvkereskedésében Veszprém. A háború okozta zavaros közlekedési viszonyok miatt csakis postautánvételt.

Házoladás.

Veszprémben, a belvárosban, egy nagyobb emeletes bérház eladó.

Veszprémben, a Jeruzsálem-hegyen a Batory-utcában, a volt Holles-féle telken 2 szobás lakóház és 1 házhely (jelenleg kert) eladó.

Bővebb felvilágosítás — szíveségből — nyerhető Veszprémben Szabadi-utca 3 sz. — Biztosítási iroda.

Mindig jobb szüretre számíthat a szőlőjét kellő szakértelemmel kezelő gazda!

A szőlő- és borgazdaság körébe tartozó összes munkára alaposan megtanít a

„Borászati Lapok“

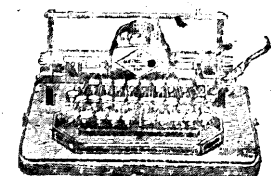
Birtokosaink nagyrésze teljesen tájékozatlan a szükséges gépek, eszközök, anyagok, de különösen szőlővesszők és oltványok beszerzési forrásait illetőleg. Mindezek adás-vételének gyors lebonyolítására legalkalmasabb a „Borászati Lapok“ban való hirdetés. Mutatványszámot, valamint hirdetési tarifát megkeresésre azonnal küld a kiadóhivatal (Budapest, IX. Üllői-ut 25., II. II., Köztelek).

Névjegyeket

legszébben leggyorsabban legolcsóbban
készít FODOR F. könyvnyomdája Veszprém, Szabadság-tér.

Eladó több földbirtok Veszprém- és Vas megyében. Több ház Veszprémben, valamint szőlő és villa Balatonalmádban, Balatonfüreden, Balatonkenesén és Somlyón. — Érdeklődők szíves megkeresését kéri Bokrossy Elemér bankbizományos Budapest, IX. Kálvin-tér 10. Postafiók 183.

Hasonlíts több gépet egybe: Rendelést téss BLICKENSERF-re!

A legtartósabb rendszerű írógép, elpusztíthatatlan szerkezettel és sok különös előnnyel.

Több mint 165.000 drb van használatban!

Ára 2 betűfajjal, elegáns zárószekrényvel 270—380 korona.

GROYEN & RICZTMANN

román kir. szállítók KÖLN, Mauritiusstrasse 64. Képvisele Ausztria-Magyarország számára: Ing. von Sventra, Prága, II., Ouaí Palacky 42. — Légyon árjegyzék

— **Akinek szép kocsai vagy hintó kell,** fölösleges, hogy a fővárosba vigye vagy külföldi gyárosoknak adja pénzét, mert **Varjas Lajos** bognár- és kocsigyártó-mesternek Veszprémben, a Hosszú-utca (nagyhid mellett) saját házában levő villanyerőre berendezett telepen olcsó áron kaphat igen szép gazdasági kocsikat, könnyűhomokfutókat, vagy elegáns kivitelű hintókat. A telepen — amely a legújabb gépekkel van felszerelve — gyorsan és kifogástalanul készítenek minden a bognár és kocsigyártó szakmába vágó dolgot s a tulajdonosok raktárában szolid áron lehet vásárolni mindent, az egyszerű kocsikeréktől a legfényesebb úri hintóig. — Emellett javításokat jutányos áron eszközöl. A törekvő magyar iparos vállalatát olvasóink figyelmébe ajánljuk.

— **Könyveket, papírarkat, írószereket FODOR FERENC** könyv- és papírkereskedésében vásároljunk Veszprémben, Szabadság-tér 3.

A Balaton zalai partjának egyik legszebb helyén. Zánka-Köveskál vasútállomás felett.

10 hold szőlő

kis erdőterülettel, szántófölddel, megfelelő épületekkel eladó. Bővebb felvilágosítást dr. Hirsch Károly tapolcai ügyvéd ad.

Darabos barnaszemet
Por- és daraszemet
Égetett meszet
Ág-, dorong-tűzfát
ajánl azonnali szállításra
Bergstein Pál
köszén- és termény-
:: nagykereskedő ::
Szombathely
Interurban telefon: 355.

Hirdetések jutányosan felvételnek a kiadóhivatalban.

Fodor Ferenc

könyv-, papir-, írószer-kereskedése, könyvnyomdája és könyvkötészete

Szabadság-tér 3.

VESZPRÉM.

Szabadság-tér 3

Megkezdődött a karácsonyi vásár!

Karácsonyi és ujévi ajándékoknak legalkalmasabb

imakönyvek, emlékkönyvek,
képes-levelezőlap albumok,
bőr írómappák, női és férfi
dizs-levelpapírok, napi, heti
tömbnaptárak, írószergarni-
turák: festékdobozok, tentatartók

a legjutányosabb árban kaphatók.

Diszmunkák, ifjusági folyó-
iratok, szépirodalmi könyvek.
100-féle mesés- és képesköny-
vekben óriási választék!

Karácsonyi és ujévi képeslapok 1000-féle mintában.

K ü l ö n l e g e s papírnemő
ujdonságok nagy raktára.

A nagyérdemű vásárló közönség figyelmét
mindezekre bátorodom felhívni. Tisztelettel

Fodor Ferenc
könyv- és papirkereskedő.

Telefon
54.

Telefon
54.

Megkezdődött a karácsonyi vásár!

Vidéki megrendelések pontosan, azonnal eszközöltetnek.